

Отже, тенденція до глобалізації суспільних процесів здійснює певний вплив і на розвиток нормативних систем держав світу. Для формування кримінологічного забезпечення діяльності, спрямованої на запобігання злочинності, нагальним є створення вітчизняної моделі кримінологічного законодавства. Окремим аспектом формування такої моделі є запозичення передової практики зарубіжних держав у цій сфері, як нормотворчої, так і правозастосовної.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Галецкий В. Демографическая глобализация: проблемы и последствия. *Дружба народов*. 2004. № 11. С. 177–188.
2. Головистикова А. Н., Дмитриев Ю. А. Проблемы теории государства и права: учебник. Москва: Эксмо, 2005. 650 с.
3. Тиндик Н. П. Деякі аспекти взаємозв'язку між демографічною ситуацією у світі та міграційними процесами. *Економіка, фінанси, право*. 2008. № 9. С. 34–37.

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я ЛІКАРІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ НИМИ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Катеринчук

Катерина Володимирівна,

д. ю. н., доцент, професор кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

Захист людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (ст. 3 Конституції України). Наразі світова спільнота має глобальну проблему під назвою «коронавірус» або «COVID-19». Пандемія, що виникла у кінці 2019 року в Китаї набрала широких обертів. На даний час, на карті поширення коронавірусної інфекції, що оприлюднюється в ЗМІ, визначаються лише випадки захворювання, які діагностовано. У всьому світі

здійснюється розробка вакцини, що є передумовою ефективного лікування «COVID-19».

Іншою проблемою є те, що діагностування та подолання коронавірусної інфекції здійснюється медпрацівниками, які є найбільш уразливою групою ризику. Так наприклад, українські медпрацівники не мають відповідних засобів індивідуального захисту, при тому контактують з хворими на цю недугу пацієнтами. Хоч кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується (ч. 1 ст. 43 Конституції України).

У випадку захворювання на коронавірусну інфекцію медпрацівником, здійснюється тест контроль з подальшим направленням до лікаря епіфізіолога та профпатолога. Встановлюється діагноз професійного захворювання та аналізується зв'язок захворювання з умовами праці хворого. Отже, на даний час у хворих на коронавірусну інфекцію медпрацівників діагностується гостро професійне інфекційне захворювання, тобто виробнича травма.

Відповідно до Постанови КМУ від 17.04.2019 року №337 «Про порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (далі – Порядок) гостре професійне захворювання (отруєння) – захворювання (або смерть), що виникло після однократного (протягом не більш як однієї робочої зміни) впливу на працівника шкідливих факторів фізичного, біологічного та хімічного характеру (у тому числі інфекційні, паразитарні, алергійні захворювання) (п. 3) [1]. Отже, даний документ надає визначення «гостре професійне захворювання», що є дещо іншим ніж «гостро професійне інфекційне захворювання». Тому, пропонують внести певні корективи в чинний документ, а саме, у випадку надання допомоги медпрацівником особі, що хворіє на коронавірусну інфекцію, і як наслідок призводить до його захворювання, це вважати як гостро професійне інфекційне захворювання. Виконання професійних обов'язків медпрацівниками в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19, відповідно до Порядку підлягають обов'язковому епідрозслідуванню.

Відповідно до положень Конституції України, кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом (ч. 4 ст. 43 Конституції України). У випадку зараження медпрацівником на коронавірусну інфекцію під час виконання професійних обов'язків без належних засобів індивідуального захисту,

відповідальності підлягає в такому випадку керівника відповідної структури. Керівник установи, незалежно від форм власності, відповідно до посадових обов'язків та/або статуту підприємства зобов'язаний забезпечити безпечні та здорові умови праці, тобто надати спецзасоби підлеглим. Ч. 1, 2 ст. 49 Конституції України передбачає, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

В Україні державні медичні заклади охорони здоров'я не мали «інвентаря» за браком державного фінансування або відсутності спеціальних фондів. Щоб уникнути юридичної відповідальності керівнику медичної установи, потрібно встановити наступні обставини: чи мав він можливість (а не лише обов'язок) в конкретній ситуації забезпечити своїх працівників спецзасобами; чи повідомляв він керівництво про відсутність даних засобів захисту. Отже, щоб ставити питання щодо притягнення керівника до кримінальної відповідальності наприклад за статтею 325 (Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням) Кримінального кодексу України [2] потрібно встановити наявність перелічених вище фактів.

Отже, на даний час залишається багато не вирішених проблемних питань, які полягають в тому, що українські медпрацівники не мають належного захисту свого життя та здоров'я в процесі виконання ними професійних обов'язків. Крім того, потрібні відповідні юридичні роз'яснення чинних документів для використання у практичній роботі та у науковій діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: Постанова КМУ від 17.04.2019 р. № 337. Законодавство України: офіц. веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF>.

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 30.03.2020 р. № 540-IX. Законодавство України: офіц. веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20/sp:head#n356>.